

Uzgoj matica! Zasto?

Objasnjavajuci zasto se pcele roje navode se razlicit razlozi kao: nedostatak prostora u kosnici na kome ce matica polagati jaja. Stara matica , obilna pasa i jos kojesta sto kome padne na pamet.

Objasnjavajuci razloge zasto dolaz do i kada dolazi do rojevog nagona ,ruski pcelar Taranov kaze da do rojevog nagona dolazi kada se u pcelinjem drustvu pojavi visak maticne mlijeci koju pcele hraniteljice nemogu utrositi na redovnu izhranu postojecih larvi. Da bi se osloboidle toga mlijca pcele hraniteljice pocnu razgradjivari radilicke celije formirajuci od njih maticnjake.

Kao dokaz ovoga moze se uzeti pcelinje drustvo koj je formiralo svoje gnijezdo u nekom prostoru koji nije ogranicen ali ipak dolazi do rojenja.

Ako se posmatraju uslovi u prirodi onda se vidi da u aprilu i maju dolazi do izobilja hrane, pcele obilno hrane maticu i ona leze svojim maksimalnim kapacitetom . U junu nastupa jedna kraca pauza sa izobiljem hrane, pcele hraane maticu manjim intenzitetom ona smanji intenzitet polaganja jaja i drustvo dobiva manji broj mlađih larvi koje treba hraniti maticnom mlijeci a nasuprot tome izljega se generacija koja je masovna i stvorenja u vrijeme izobilja i ta generacija postaje generacija pcela hraniteljica sa punim kapacitetom mlijcnih zljezda , stvara se visak maticne mlijeci sto nagoni pcele hraniteljice da razgradjuju pojedine celije i od nji formuraju maticnjake. Zbog ovoga se pcele najvise roje u junu mjesecu i do polovine jula.

Kod rojevog nagova pcelinje drustvo uvijek gradi veliki broj maticnjaka ,u nekim slucajevima moze se naci do 50 maticnjaka u drustvu koje se roji. Ovo je posledica velikog broja pcela hraniteljica i smanjenog broja mlađih larvi koje se hrane maticnom mlijeci.

Kod tihe smjene matice rijetko se nadje vise od dva tri maticnjaka. Ovo je posledica smanjene aktivnosti matice jedno duze vrijeme , u tome vremenu se izgubi veliki broj pcela hraniteljica (OSTAR) pa kad se drustvo odluci da izvede

novu maticu nema one velike hraniteljske snage i zbog toga drustvo ne garadi veliki broj maticnjaka.

Da bi pcelinje drustvo pocelo graditi maticnjake treba ga dovest u stanje 2. neravnoteze izmedju proizvodnje i potrosnje maticne mlijeci.

PROIZVODNJA MATICNE MLIJECI MORA BITI VECA OD POTROSNJE

U ovome slucaju pcele ce poceti da grade maticnjake.

Ako se zapoceti maticnjaci prenesu u neko drugo drustvo pcele ce nastaviti njegovati te maticnjake ali moraju biti ispunjena dva uslova :

1.- Maticnjaci moraju biti odvojeni od matice toga drustva , matica drustva u koje su preneseni zapoceti maticnjaci nesmije imati pristup maticnjacima.

Ako matic ima pristup maticnjacima maticnjaci ce biti unisten.

2.- Drustvo mora imati dovoljan broj htaniteljica i dobar pristup hrani.

Ako nema dovoljno hraniteljica pcele nece njegovatti sve dodate maticnjake tako da ce uspjeh biti djelimican.

Ako nema dobar pristup hrani pcele ce pojesti dodate larve , djelimicno ili sve zavisno od toga kakav je nedostatak hrane.

Ako su ispunjena obadva uslova, ima dovoljno pcela hraniteljica i obilje hrane skoro svi dodati maticnjaci ce biti iznjegovani.

Najednostavniji nacin uzgoja matice je da se obezmatici pcelinje drustvo .

U ovome slucaju pcele ce zapoceti maticnjake na vlastitim larvama i nastaviti njegu maticnjaka do izlijeganja matice. Prije izlijeganja maticnjaci se mogu izrezivati i prenositi u oplodnjake i nastaviti dalji odgoj matice.

Smatra se da pcele primjete nedostatak matice vec nakon kraceg vremena , to se moze zapaziti po uznemirenosti pcela kada im se oduzme matice a maticnjake zapocinju kada osjete smanjenu potrosnju maticne mlijeci. U pojedinim slucajevima su vrsena posmatraanja i konstatonano je da se to desava treceg ili cetvrtog dana od momenta oduzimanja matice.

Uzgoj matica u bezmaticnom drustvu je najednostavniji metod i najmanje produktivan a zahtjeva puno rada oko iskoristavanja maticnjaka.